

Primus phisicorum.

ponitur ex re positius et priuatione et ad ista etiam sequitur compositionis actus et potentie obiective. Sed contra sic ois creature esset composta ex infinitis quodlibet creature priuata est infinitis perfectionibus possibilibus quod si concedas sequit et nulla creature poterit perfecte cognosci. Itē non posset cognosci una creatura nisi cognoscerent alie quod priuatio non cognoscit nisi per habitum. Itē creature est quod posituum ergo potest intelligi sine priuatione. Itē ubi esset ista priuatio non in essentia sed istū ergo non est in rerū natura. Item quecunq; sunt omnino idem non cōponuntur sed actus et potentia obiectiva sunt huiusmodi igitur quod nihil est in creature quod non sit simpliciter possibile quod omnis creature potest a deo fieri et produci.

Contra hec arguitur primo res potest cognosci sine suis principiis ergo dato quod sint infinita non sequit et res sit ignota antecedens patet sed sophistas inquit albertus. Res naturalis cognoscit ab his qui deum ignorauerunt. Forte dicas quod alii ipsum cognoverunt licet esset infinitus. Contra tunc sequitur etiam quod licet principia sint infinita possunt cognosci. Item multi dicunt quod est dabile minimum tempus perceptibile a nobis et minimum naturale. Ista autem cognociuntur non cognoscendo per se partes eorum. Item in quolibet continuo sunt infinite partes proportionales et in linea infinita puncta que non cognoscimus et tamen cognoscimus totum. Forte dicas quod totum non dependet a cognitione suarum partium in potentia sed a cognitione iuxtarum partium in actu partes autem in actu sunt finite ut nervus et os sed. **S. L. lec. ix.** Contra quemadmodum totum quantum habet esse ex suis partibus in actu ita habet esse ex aliis partibus in potentia ergo operat eas precognosci. Item partes in actu sunt quodammodo nobis infinite multi enim ignorant quod sunt nervi vel ossa in homine vel saltem in aliis animalibus ignorantis. Itē anaxagoras non ponebat in quolibet infinitas partes in actu quod non dixit eas seorsum et diuisim subsistere sed coniunctim et latere. **S. L. de potentia. q. iij. ar. viij. ad. ix.**

Secundo medicina est perfecta scientia et tamen non considerat omnia principia rei scilicet materiam formam et priuationem. Itē perfecta scientia habetur per veram demonstrationem. ad veram autem demonstrationem sufficit diffinitio in qua non est necesse ponere oīa principia rei alias diffinitio causans perfecta scientia esset diffinitio data per additamentum. **S. L. viij. metha. lec. xv.** quia finis qui est causa non est de essentia rei sed aliquando est operatio que est alterius predicationis. Item **S. L. lec. i.** dicit quod metaphysica solum demonstrat per causam finalem et formalem et agentem et tamen est perfecta scientia.

Tertio arguitur quod principia sunt infinita ad huc cognosceret quia secundum capitolum angelus dicitur quod cognoscere infinitas partes proportionales. Forte dicas quod nos non possumus contra quacumque cognita adhuc possumus aliam cognoscere species enim intelligiles non sunt incompossibilis in intellectu. Item nos cognoscimus totum tempus cathegoreumaticum et tamen totum tempus habet infinitas partes equales quia totum tempus cōponitur ex infinitis diebus. Item philosophus in tertio huius tradit scientiam de infinito sed oīe illud de quo habetur scientia evidenter cognoscitur ergo infinitum evidenter cognoscitur. **Q**uarto quantitas est principium individualium sive individuationis et tamen hic non enumeratur. Itē magister

sententiarum in secundo reprobat aristotelem quod ponebat duo principia scilicet materiam et speciem. scilicet formam et tertium operatorium. scilicet effectum. Item quando res fuit primo a deo producta tunc ad eius productionem non concurrebat alterius forme priuatio. Item priuatio non est de constitutione rei ergo non est principium. Forte dicas quod est principium extrinsecum et per accidens non autem per se. Contra priuatio secundum aristotelē coincidit cum materia differens tantum ratione. Item priuatio non procedit totum compositum quod est substantia quod substantia est principium ens. Itē principia semper manet secundum art. in textu sed forma non semper manet ergo non est principium. **Q**uinto celum est res naturalis per. **S. L. xij. metha. lec. v.** et tamen non est in eo priuatio. Item intelligentie non cōponuntur ex materia et forma et tamen sunt entia naturalia proutur quod mouent saltem per accidens et habent naturam. Itē prima principia sunt prima contraria sed dictum est quod due de divisiones substantiarum sunt prima contraria ergo ille due divisiones sunt prima principia. Itē oīis causa est principium sed res habet quartam causam igitur. Sed dices quod hic loquimur solum de causis intrinsecis. Contra quod omne intrinsecum alterius est pars illius vel praedicatur essentialiter de eo sed ipsa priuatio non praedicatur de transmutatione neque est pars transmutationis quod transmutatio est accidentis quod non cōponitur ex priuatione. Itē priuatio est unum principium per accidentes sed nullum per accidentes est necessarium ergo seclusa priuatione adhuc res naturales possent fieri.

Sexto principiata sunt multo plura quam tria ergo sunt multo plura principia quam tria. tenet consequentia quod si unum relatum multiplicetur suum oppositum multiplicabitur.

Contra quod omne intrinsecum alterius est pars transmutationis in generatione rei quod maxime esset materia sed materia non potest esse subjectum aliquid accidens quod accidentia sunt in toto composite ergo non est subjectum transmutationis quod est accidentis forte dicas quod subjectum transmutationis forme accidentalis est totum compositum sed subjectum transmutationis forme substantialis est ipsa materia quod in hoc differentia forma substantialis et accidentalis quod forma accidentalis aduenit enti in actu forma autem substantialis aduenit enti in potentia. Sed contra hoc videtur philosophus in textu qui ponit quod omnis transmutationis est unum subjectum quod est principium rei et dicit materia. Itē falsum quod semper subjectum transmutationis accidentalis sit totum composite ut patet quod anima transmutatur de una opinione in altam. **O**ctauo arguitur quod potest esse transmutatio de uno contrario in aliud absque priuatione. Quoniam ei dicit fortis corruptitur ibi fit noua forma et tamen procedens non corruptitur ergo non est ibi priuatio forme procedens idem patet quod remissio calidum intendit. Similiter quoniam aliquid rare fit procedens quantitas non corruptitur.

Ad primum dicendum secundum albertum quod aliter deus gloriatus est infinitus et aliter infinitum per numerum vel per extensionem deus enim dicitur infinitus negatiue quia nullo potest mensurari nec intellectu posse capi sed est inenarrabilis. Alia autem dicuntur infinita priuatione. Ad aliud dicitur quod quo ad nos aliquid quando cognoscitur totum non cognoscendo distinetur partes. Quidam tamen negant esse minimum tempus perceptibile quia si percipiatur tempus percipitur prius et posterius que sunt partes eius. Ad aliud dicitur quod non oportet omnes partes proportionales cognos-